

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
Z JĘZYKA POLSKIEGO**
dla uczniów dotychczasowych gimnazjów oraz klas dotychczasowych
gimnazjów w roku szkolnym 2017/2018

ELIMINACJE SZKOLNE
16 listopada 2017 r.

KOD UCZNIĄ

.....

LICZBA PUNKTÓW:

Szkolna Komisja Konkursowa

.....

.....

.....

Instrukcja dla ucznia

Drogi Konkursowiczu!

Masz przed sobą test składający się z 17 zadań zamkniętych i otwartych sprawdzających Twoją wiedzę funkcjonalną z zakresu kształcenia językowego (zadania 1-16) oraz Twoją umiejętność tworzenia własnego tekstu (zadanie 17). Czytaj uważnie wszystkie zadania i dokładnie stosuj się do poleceń. Rozwiązania zapisuj w wyznaczonym miejscu, unikaj skreśleń, a jeżeli już się pojawiają, poprawki zamieszczaj czytelnie nad skreśleniem. Możesz korzystać z brudnopisu, ale oceniany będzie tylko zapis w czystopisie. Używaj długopisu jedynie z czarnym lub niebieskim wkładem. Nie korzystaj z korektora. Właściwie gospodaruj czasem. Zadbaj o poprawność językową, stylistyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną swoich wypowiedzi.

Na rozwiązanie zadań przeznaczono 100 minut.

Milej pracy i niech Ci przyświeca motto:

Mowa rodzinna niechaj będzie prosta.
Ażeby każdy, kto usłyszy słowo,
Widział jabłonie, rzekę, zakręt drogi,
Tak jak się widzi w letniej błyskawicy.

Czesław Miłosz

Przeczytaj uważnie tekst i rozwiąż związane z nim zadania (1-6).

Król Poleander Partobon, władca Kybery, był wielkim wojownikiem, a że metodom strategii nowoczesnej hołdował, cenił nade wszystko cybernetykę jako sztukę wojenną. Królestwo jego roilo się od maszyn myślących, bo Poleander rozmieszczał je wszędzie, gdzie tylko mógł; [...] Pięknie było na planecie, bo król nie tylko dekretami nakazywał to, co istniało dawniej, cybernetycznie doskonalić, ale i nowe całkiem wprowadzał ustawami porządku. **Tak więc produkowano w jego królestwie cyberaki i cyberosy brzęczące, a nawet cybermuchy; te pająki chwytaly mechaniczne, gdy nazbyt obrodzily.** Szumiały na planecie cybergąszcze cybergajów, śpiewały cyberszafy i cybergęśle – a oprócz tych urządzeń cywilnych dwakroć więcej wojskowych, ponieważ król bitnym był niezmiernie dowódcą. Miał on w podziemiach pałacowych strategiczną maszynę cyfrową, niezwyklej wprost waleczności; miał i pomniejsze, poza tym dywizje cyberkaemów, ogromne cybermaty i wszelakiej innej broni, jak również prochu pełne zbrojownie. Ta jedna tylko doskwierała mu bieda, od której wielce cierpiał, że nie miał żadnych zgoła przeciwników ani wrogów i nikt nie chciał w żaden sposób na państwo jego napaść, w czym by się niechybnie straszliwa odwaga królewska, umysł strategiczny, jak również nadzwyczajna zgoła skuteczność cyberbroni zaraz objawiły. W braku wrogów i napastników prawdziwych kazał król budować inżynierom swoim sztucznych i z nimi boje wiodł, a zawsze zwycięskie.

Stanisław Lem *Bajka o maszynie cyfrowej, co ze smokiem walczyła*

Zadanie 1. (0-2)

Przeczytaj uważnie pogrubiony fragment tekstu. Znajduje się w nim wyraz **te**. Napisz,

- A. jaką jest on częścią mowy.
- B. jaką jest on częścią zdania.

A. ....

B. ....

Zadanie 2. (0-1)

Zdanie złożone przekształć na pojedyncze, zachowując tę samą treść.

Z braku wrogów i napastników prawdziwych kazał król swoim inżynierom budowanie sztucznych i z nimi boje wiodł, a zawsze zwycięskie.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0-4)

Stanisław Lem stworzył wiele neologizmów o tej samej budowie.

- A. Wypisz z tekstu trzy przykłady neologizmów o tej samej budowie.

.....

- B. Wyjaśnij, jak zostały utworzone.

.....

.....

C. Omów dwie funkcje, jakie pełnią neologizmy w tekście Stanisława Lema.

- .....
- .....

Zadanie 4. (0-2)

Wypisz z tekstu dwa różne typy orzeczeń i nazwij je.

- .....
- .....

Zadanie 5. (0-2)

Wypisz z tekstu trzy różne nieosobowe formy czasownika i nazwij je.

- .....
- .....
- .....

Zadanie 6. (0-4)

W krótkiej (maksymalnie dwuzdaniowej) wypowiedzi zwróć się do króla Poleandra Partobona z ostrzeżeniem przed konsekwencjami podjęcia przez niego działań wojennych. Odwołaj się do przysłowia: *Kto mieczem wojuje, od miecza ginie.*

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 7. (0-4)

Poniższym wyrazom często przypisuje się niewłaściwe znaczenia. Zaznacz ich prawdziwe definicje.

Np. **oportunista**

- człowiek przeciwstawiający się czyjejs decyzji, stawiający opór
- człowiek przystosowujący się do okoliczności dla osiągnięcia osobistych korzyści
- człowiek posiadający niezależne poglądy

A. lapidarny

- zdawkowy, powierzchowny
- zagadkowy, tajemniczy
- treściwy, niezawierający wielu słów

B. bynajmniej

- przynajmniej, jednak
- wcale, w żadnym razie
- ponieważ, gdyż

C. postument

pomnik

cokół

rzeźba

D. nostalgia

tęsknota za ojczyzną

malancholijny sen

miłe wspomnienie

Zadanie 8. (0-6)

W wykropkowane miejsce wpisz odpowiednią nazwę koloru (**złoty, szary, niebieski, biały**), aby powstał związek frazeologiczny. Wyjaśnij znaczenie utworzonych frazeologizmów.

Np. **złote** myśli – *cenne, trafne sądy, aforyzmy, maksymy*

A. .... rączka – .....

B. .... komórki – .....

C. .... kruk – .....

D. .... ptak – .....

E. .... eminencja – .....

F. .... środek – .....

Zadanie 9. (0-4)

Przeczytaj uważnie poniższe zdania i podkreśl w nich podmioty, a następnie w tabeli nazwij typy podmiotów i określ, jaką częścią mowy są wyrażone.

- A. Błądzić jest rzeczą ludzką.
- B. Zabrakło jej na obiedzie świątecznym.
- C. Na zegarze miejskim wybiła właśnie czwarta.

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
eliminacje szkolne

- D. Tylko najwytrwalsi osiągną cel.
- E. Skazany nie odpowiadał na pytania sędziego.
- F. Wczoraj rozbił tę szybę Jacek albo Marek.

	Jaki to typ podmiotu?	Jaką częścią mowy jest wyrażony?
A.		
B.		
C.		
D.		
E.		
F.		

Zadanie 10. (0-4)

Z podanego zdania wypisz rzeczowniki i określ ich funkcje składniowe.

Tegoroczne obchody jubileuszu naszej szkoły, zorganizowane wieczorem, stały się dla nas wspaniałą okazją sprzyjającą odnowieniu młodzieńczych przyjaźni.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (0-6)

Oceń poprawność podkreślonych związków frazeologicznych. Wpisz w kwadrat literę **N**, jeśli związek jest niepoprawny, a literę **P**, jeśli związek jest poprawny.

Popraw błędnie skonstruowane związki frazeologiczne.

Np. Niestety, na międzyszkolnych zawodach sportowych Jurek odniósł porażkę.

N

poniósł porażkę

.....

A. Zauważyłam, że Darek zapisał moje nazwisko z malej litery.

B. Natré ci uszy za to, co wczoraj zrobiłeś.

C. Podczas dyskusji Jacek podał w wątpliwość słuszność stwierdzenia Bartka.

D. Na uroczystość przyjechali prezydent, marszałek i wojewoda, czyli same duże ryby.

E. Zobaczysz, jeśli nie przeczytasz tej lektury, najesz się strachu na klasówce.

F. Bohater filmu był najwyraźniej w ciemnie bity, gdyż jednym ciosem przewrócił przeciwnika.

.....

Zadanie 12. (0-1)

Które z par przymiotników nie są antonimami?

- A. prawdziwy – fałszywy
- B. wysportowany – leniwy
- C. sprytny – powolny
- D. mokry – suchy
- E. małosłowny - gruboskórny

Antonimami nie są pary przymiotników w punktach: .....

Zadanie 13. (0-7)

Z podanego tekstu wypisz zapożyczenia, następnie – o ile to możliwe – zastąp je wyrazami rodzimymi.

Dwaj zaprzyjaźnieni biznesmeni postanowili stworzyć market z komputerami dla seniorów. Inspiracją było dla nich spotkanie z ludźmi 70+, którzy skarżyli się na to, że nie mogą znaleźć wspólnego języka z wnukami. Otwarcie było bardzo spektakularne. Młodzi ludzie serwowali pizzę ku zadowoleniu podekscytowanych klientów, którzy notabene wykupili niemal wszystkie kserokopiarki.

Zapożyczenie	Jego rodzimy odpowiednik

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
eliminacje szkolne

Zadanie 14. (0-3)

Uporządkuj w tabeli poniższe związki wyrazów.

ponury list, kupiłam czajnik, góra śmieci, mówił wyraźnie, błyszczący kamień, ładnie śpiewa,
pociąg spóźnił się

Związek zgody	Związek przynależności	Związek rządu

Zadanie 15. (0-6)

W wy kropkowane miejsca wpisz poprawnie – łącznie lub rozdzielnie – wyrazy podane w nawiasach.

- A. Kierowca (słabo/widzący) .....drogę
może spowodować wypadek.
- B. Bardzo podoba mi się ta twoja (perłowo/szara) .....
bluzka.
- C. Odpowiadał na moje pytania, (pół/leżąc) .....
na szpitalnym łóżku
- D. Trzeba wymieszać musztardę (pół/na/pół) .....z miodem.
- E. W pokoju panował (pół/mrok) .....

F. (Na/raz) .....wstajemy, na dwa podnosimy ręce do góry.

G. W końcu do (ekstra/klasy)..... weszła nasza
drużyna piłkarska.

H. W tym kraju ciągle panuje ustrój (pół/feudalny) .....

Zadanie 16. (0-2)

Wstaw znaki interpunkcyjne.

Och zawsze musicie się spóźnić śpiochy krzyknął drużynowy spojrzawszy
na zegarek i po chwili wrócił do tematu zajęć

Zadanie 17. (0-17)

Wielkość człowieka polega na postanowieniu, by być silniejszym niż warunki czasu i życia.

Albert Camus

W swoim wypracowaniu przedstaw dwóch bohaterów literackich, którzy postanowili być
silniejsi niż „warunki czasu i życia”. Rozważ, czy udało im się pokonać ograniczenia.
Odwołaj się do dwóch lektur.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

